

RAPPORT 2011

Konsumentföreningen Stockholm

Bäst före- och Sista förbrukningsdag på livsmedel Vad är skillnaden?

Februari 2011

För mer information:

Louise Ungerth, chef för Konsument & Miljö, 08-714 39 71, 070-341 55 30

Anna Carlsson, informatör, 08-714 39 79, 076-015 39 72

www.konsumentforeningenstockholm.se

Konsumentföreningen Stockholm är en medlemsorganisation med 640 000 medlemmar. Uppgiften är att göra medlemsnytta genom påverkan på den kooperativa detaljhandeln, opinionsbildning i konsumentfrågor samt att förmedla information, kunskap och medlemsförmåner. Föreningen är delägare i Kooperativa Förbundet (KF).

Innehållsförteckning

INLEDNING	2
Bakgrund	2
Syfte.....	2
Tillvägagångssätt.....	2
KfS tidigare undersökningar om matavfall (ett urval)	2
MER ÄN HÄLFTEN VET INTE SKILLNADEN MELLAN <i>BÄST FÖRE-DAG</i> OCH <i>SISTA FÖRBRUKNINGSDAG</i>	3

INLEDNING

Bakgrund

Det slängs mycket mat i livsmedelskedjan vilket ger onödig påverkan på miljön och är negativt för ekonomin. Konsumentföreningen Stockholm arbetar för att minska matavfallet i livsmedelskedjan i allmänhet och i hushållen i synnerhet. Sedan hösten 2008 har föreningen genomfört ett antal undersökningar, tagit fram en broschyr samt arrangerat seminarier och föredrag kring problematiken om matavfall och vad man kan göra för att minska det.

KfS tidigare studier visar att en orsak till att hushållen slänger mat är att *bäst före-datumet* passerat. En studie, som KfS genomfört i samarbete med studenter från Sveriges Lantbruksuniversitet i Ultuna, visade att en del hushåll inte visste skillnaden mellan hållbarhetsmärkningarna *bäst före-dag* och *sista förbrukningsdag*.

Syfte

Syftet med enkäten är att få reda på om svenska folket vet vad det är för skillnad mellan *bäst före-dag* och *sista förbrukningsdag*.

Tillvägagångssätt

Undersökningen är genomförd av marknadsundersökningsföretaget YouGov via online-intervjuer, det vill säga enkäter som skickats ut via e-post, under perioden 11-14 januari 2011. Urvalet gjordes ur YouGovs Internetpanel som består av förrekryterade män och kvinnor i åldrarna 18-74 år. Totalt har 1 005 personer genomfört undersökningen. Dessa utgör ett representativt urval av den svenska befolkningen vad gäller kön, ålder och region.

KfS tidigare undersökningar om matavfall (ett urval)

- **Har du uppmärksammat debatten om det onödiga matavfallet?, jan 2011**
En attitydundersökning genomförd av YouGov visar att 94 procent har uppmärksammat debatten om att det slängs mycket mat i onödan. 14 procent uppger att de slänger mindre mat idag än när debatten började för några år sedan.
- **Rapport från en slaskhink, mars 2009**
En liten plockanalys utförd på hushållsavfallet från ca 70 hushåll visar att ett hushåll slänger cirka 5,6 kg mat i veckan. Över hälften av det (57%) är onödigt matavfall, det vill säga mat som hade gått att äta om den hanterats på rätt sätt. *Rapport från en slaskhink* innehåller även en attitydundersökning som visar att en vanlig orsak till att mat slängs är att *bäst före-datumet* passerat.

Mer än hälften vet inte skillnaden mellan *bäst före-dag* och *sista förbrukningsdag*

Fråga: Många livsmedel har en hållbarhetsmärkning, det kan vara "Bäst före-dag" eller "Sista förbrukningsdag". Vet du vad som skiljer dessa märkningar åt?

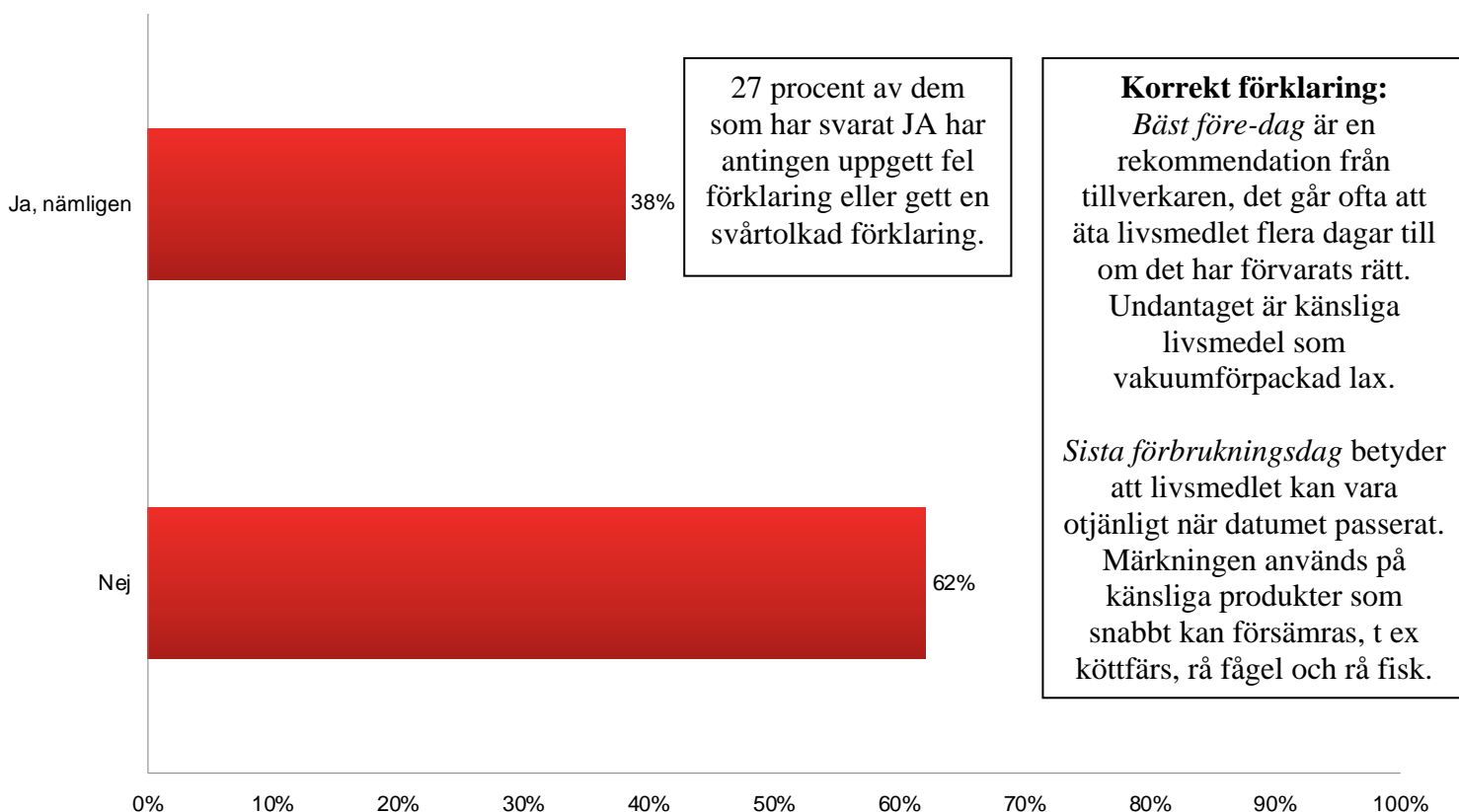

Diagram 1: 38 procent uppger att de vet skillnaden mellan märkningarna, 62 procent uppger att de inte gör det.

Av dem som svarar Ja, lämnar 73 procent en förklaring som tydligt deklarerar att de förstår skillnaden mellan märkningarna. Men i 27 procent av fallen är svaret antingen felaktigt eller otydligt. Några av dessa felaktiga och otydliga svar presenteras nedan:

- *Bäst före ska konsumeras före detta datum. Sista förbrukningsdag innebär att jag kan konsumera den samma dag som märkningen.*
- *Betyder samma sak*
- *De är färska fram till den dagen*

- *Efter bäst före finns en tid fram till sista förbrukning*
- *Egentligen ingen skillnad, det är överdrivet!!*
- *Sista förbrukningsdag betyder att produkten ofta möglar/blir dålig ca 2 dagar innan detta datum. Däremot bäst- före-dag är endast en beskrivning om när produkten börjar förlora den kvalité som de skriver på förpackningen att den har.*
- *Ålder på varorna*

De personer som tillfrågades är i olika åldrar och kommer från olika slags hushåll; några med små barn, några med äldre barn, några utan barn och några pensionärshushåll. Ingen åldersgrupp och inget hushållslag sticker ut åt något håll, samtliga svarar ungefär lika.

Däremot skiljer sig svaren åt beroende på var i landet man bor. I Norra mellersta Sverige, som till exempel Värmland, Dalarna och Närke var det 46 procent som svarade Ja. Även i Skåne, Halland och Blekinge var det fler (44%) som svarade Ja. I Norra Sverige däremot (från Jämtland och uppåt) var det bara 27 procent som svarade Ja.